

Mosterdpot

DE MOS-TREKKER IN DE KIJKER

p. 4

MOSTERD SPRAK MET RICARDO PETRELLA: DROMEN MOET

p. 8

OPRUKKEND MOS IN HET BASISONDERWIJS

p. 11

- Koekiemonster** - Huveneersbasisschool van Bornem introduceert koekendoos om afvalberg te verkleinen p. 11
- Donker** - Natuurbeleving in het donker in de Blankaart met B.S.W'Ijzer, Diksmuide p. 11
- Egel** - Natuurouders Sint-Jozefsschool Eizer, Overijse brengen meer dan MOS op school p. 12
- Bontle-ke-Botho** - De Griffel uit Eisden-Tuinwijk en Boikanyo uit Ga-Rankuwa, Zuid-Afrika, wisselen ideeën en ervaringen uit p. 12
- Snoeptuin** - Liedje over fruituin van kleuters van GO! De Klaver in Destelbergen p. 12
- De tips van Trudie** - Goede raad van MOS-mascotte en -contactpersoon Trudie van VBS Bengel, Lokeren p. 13
- Gezond MOS** - GVBS Heiende, Lokeren, legt verband tussen MOS en gezondheidsbevordering p. 14
- Dol-fijne belevenissen** - Waterproject in Basisschool 'De Ritsheuvel', Belsele, voor ouders en kinderen p. 14
- Twee vliegen in één klap** - Kleuters van GO! 'De Zonnebloem', Lokeren, drinken water p. 15
- Gezond en afvalarm** - SBS Tinnenhoek uit Aalst heeft aandacht voor gezonde, afvalarme voeding p. 15
- Themadag** - Dit schooljaar is in Basisschool De Acacia/De Feniks uit Gent het thema: verkeer en mobiliteit p. 16
- Zonnepanelen** - Freinet Basisschool De Boomhut, Sint-Andries, Brugge, plaatst zonnepanelen p. 16
- Hallo MOSSers** - Fragmenten uit twee toespraken van "schildknepen" in Sint-Eduardus, Schoten p. 17
- Fruitlijst** - Gezond het jaar rond met dagelijks fruit in Gemeentelijke Basisschool Destelbergen p. 17
- Veegploeg** - De Dialoog, Groenweelde en Het Klimrek uit Gent ruimen buurt op p. 17
- Brooddoos** - Succesvolle brooddozenactie in MPIGO Sterrebos, Rumbeke p. 18
- Licht op energie** - 6de leerjaar organiseert zelf spreekavond over REG en alternatieve energie in VLS St. Jozef, Roeselare p. 18
- Speelplaats vergroenen** - Stedelijke Freinetschool De Zonnebloem Oostende vergroent p. 18

OPRUKKEND MOS IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

p. 19

- Meten is weten** - Provinciale Secundaire School Diepenbeek meet CO₂-waarden in klaslokalen p. 19
- Participatie en respect** - Vakoverschrijdend en participatief werken aan attitudes in PTI Kortrijk p. 20
- Een gokje met het klimaat** - Klimaatcasino op bezoek in KTA Villers p. 21
- School als microkosmos** - TI Heilige Familie, Brugge overtuigt leerlingen globaal te denken door lokaal te handelen p. 21
- Oog voor afval** - Leerlingen van Technisch Berkenboom Instituut, Sint-Niklaas, ontwerpen affiche voor afvalpreventieacties p. 22
- Bloeiende werking** - Voornaamste werkpunten van MOS-werkgroep Bisschoppelijk College Veurne p. 23
- Uitreiking** - Verslag van provinciale logo-uitreiking, Sint-Rembert middenschool, Torhout p. 23
- Broodwinning op water** - Voor Maritiem Instituut Oostende betekent aandacht voor water meer dan rationeel watergebruik p. 23
- Geef mij maar een fietshelm en een hesje** - Verkeersdag in het Sint-Theresia Instituut, Kortrijk p. 24
- Op de goede weg** - Sint Jozefinstituut Tielt betreft leerlingen meer bij orde, netheid en veiligheid p. 25

OPRUKKEND MOS IN DE PROVINCIES

p. 26

Antwerpen

p. 26

- MOS groeit** - Nieuwe MOS-scholen in provincie Antwerpen p. 26
- Naftofni** - Interactieve tentoonstelling over duurzame mobiliteit in PIME voor klasgroepen secundair p. 26
- PIME zoekt** - Extra begeleiders met interesse voor natuur, milieu en duurzame ontwikkeling voor leerlingen secundair p. 27
- sMOSpot** - Hoe voorkom je dat de MOS-werking stilvalt als de MOS-trekkers verdwijnen? p. 27

Limburg

p. 28

- MOS groeit** - Aantal MOS-scholen in Limburg p. 28
- De wereld rond** - Ontdekkingstocht naar elementen van duurzame ontwikkeling voor 2de en 3de graad secundair p. 28
- Vergroening** - Samenwerkingsproject KHLim met VIIO Nijverheid Tongeren en Buso St-Ferdinand Lummen p. 28
- Korstmossen, snuffelpalen van ons milieu** - Inventarisatie- en determinatieproject voor 2de en 3de graad secundair p. 28

Oost-Vlaanderen

p. 29

- MOS groeit** - Aantal MOS-scholen in Oost-Vlaanderen p. 29
- Zelf veldwerkmaterialen maken** - Knutsel fiches op website van Oost-Vlaamse NME-dienst p. 29
- Website Het Leen vernieuwd** - Virtueel bezoek aan provinciaal domein Het Leen p. 29
- KringDingOnderzoeksTeam** - Onderwijsprogramma voor 2de graad basisonderwijs over kringloopcentra p. 30
- Zwaluwen op school** - Pakket voor leerlingen basisonderwijs over boeren- en huiszwaluw met zwaluwgidsen en kunstnesten p. 30

Vlaams-Brabant	p. 31
MOS in vliegende vaart – Veel actieve inzet van Vlaams-Brabantse scholen	p. 31
E.H.B.O.? Nee, E.H.B.E.! - Eerste Hulp Bij Energievreters, uitleenbare energiekoffers voor basis- en secundair onderwijs	p. 31
Energiekit - Handleiding en meetinstrumenten om met leerlingen secundair energieaudit uit te voeren	p. 31
Groene Corridor - Regionaal Landschap Groene Corridor organiseert NME-activiteiten in de buurt van jouw school	p. 31
Op pad met een koffer – Overzicht van natuuruitlenkoffers voor lager en secundair onderwijs	p. 32
West-Vlaanderen	p. 33
Met MOS alles goed – Stand van zaken in West-Vlaanderen: samenwerking met gemeenten neemt toe	p. 33
Nascholingen voor leerkrachten basisonderwijs – Een overzicht	p. 33
Nascholingen voor leerkrachten secundair onderwijs – Een overzicht	p. 35
Daar is de lente, daar is de zon – Interactieve tentoonstelling over de lente voor kinderen basisonderwijs	p. 35
Waterkronkels – Educatief programma van Regionaal Landschap IJzer & Polder over water voor kinderen basisonderwijs	p. 35
MOS-THEMA'S	p. 36
Afval	p. 36
Producttest.be – Bereken hoe goed jouw school scoort op het vlak van milieuverantwoorde consumptie en productgebruik	p. 36
Aan de slag met afval – Een praktijkgerichte vorming op jouw school door NMEC De Helix	p. 36
Mobiliteit en Verkeer	p. 37
Rijbewijs op school – Verkeersreglement en duurzame mobiliteit als voorbereiding op theoretisch rijbewijs	p. 37
LIVE! – Nieuw interactief lessenpakket over verkeer en mobiliteit voor derde graad secundair onderwijs	p. 37
Superstapper – Praktische voetgangerslessen voor basisonderwijs	p. 38
Vergroening / Natuur Op School	p. 39
De Helix op verplaatsing – NMEC De Helix biedt praktijkgerichte vormingsactiviteiten aan op door jou gekozen locatie	p. 39
Vroente-activiteiten – NEC De Vroente organiseert vormingen en activiteiten voor verschillende doelgroepen	p. 41
Vogelshow – MOS-schakel voor thema natuur in het Vinne voor 4 ^{de} en 5 ^{de} leerjaar	p. 42
Water	p. 43
De kracht van water – Boeiende en leerrijke verkenning van waterlopen en natuur aan waterkant in eigen streek	p. 43
Waterwetenschap – Ontdekkingsreis door de wereld van water in Hidrodoe, Herentals	p. 43
Waterdierpjes – Vorming voor leerkrachten basisonderwijs in de Vroente	p. 44
Water4all – Duurzaam en integraal waterbeheer voor secundair onderwijs	p. 44
De Waterkant – Natuur- en milieueducatie over water in Aalst en omgeving voor basis- en secundair onderwijs	p. 45
Natte natuur – Zoektocht naar een rivier in het Zennebekken	p. 46
DE FEITEN – Geen doemdenken, maar wel zeggen waar het op staat	p. 46
OVER DE MOS-MUUR	p. 47
JeROM – Tips, inspiratie, spelletjes en praktijkvoorbeelden voor milieuvriendelijk kamp en jeugdlokaal	p. 47
Ecocampus – Drie pijlers van Ecocampuswerking voor hogescholen en universiteiten	p. 47
Boeren strijden tegen vrijhandel – 11 11 11, Oxfam Wereldwinkels en Vredeseilanden bundelen scholenaanbod	p. 48
WWW'TJES	p. 49
DE MOSKRANT	p. 52
Bio, mijn natuur - Biologische landbouw- en voedingssector doet het goed maar kan niet aan groeiende vraag voldoen	p. 52
Voetzoekers – Nieuwe campagne voor secundaire scholen over ecologische voetafdruk van WWF en Ecolife	p. 52
BioGenietenGids – Boekje dat consumenten wegwijs maakt in het biologische en ecologische aanbod in Vlaanderen	p. 52
Ecological Debt Day – Op 6 oktober 2007 begonnen we te knabbelen aan het kapitaal van de aarde	p. 53
Fruitlekspel – Quiz afgewisseld met korte spelletjes op www.biofruitopschool.be	p. 53
Terra Incognita – Tekening van wereld die haar ecologische fundamenten om zeep helpt en sociale rechtvaardigheid vernietigt	p. 53
Nacht van de duisternis – Op 15 maart 2008 zet BBL de pracht van de nacht 'in het licht'	p. 54
Ecosmos – Eco-actief leven begint bij lekkere, gezonde dagelijkse kost: bijvoorbeeld de klimaatvriendelijke smos	p. 54
Victoriameer loopt leeg – Waterspiegel Victoriameer daalt laatste jaren drastisch	p. 54
Gezonder eten – Gratis kwaliteitsfruit voor scholen	p. 54
Het klimaat is de kluts kwijt – De opwarming van de aarde heeft enorme gevolgen	p. 55
Koe 80 heeft een probleem – Een analyse van de landbouwpolitiek (boek + dvd)	p. 55
Hou't vast – Tentoonstelling over het Afrikaanse hout en woud	p. 55
Spelenderwijs zin in fruit – Lessenpakket voor 8-12 jarigen	p. 55